

Víðir Haraldsson

Kt.: [...]

Heimilisfang: [...]

19. ágúst 2025

Tilv.2025-06-03-0577

Efni: Svipting strandveiðileyfis. Lögskráning. Muggur SH-505 (1827)

Fiskistofa hefur lokið meðferð máls er varðar ætluð brot eiganda, og eftir atvikum útgerðaraðila fiskiskipsins Muggur SH-505, skipaskrárnúmer 1827, í 31 strandveiðiferð árið 2025, gegn lögum um stjórn fiskveiða nr. 116/2006, lögum um umgengni um nytjastofna sjávar nr. 57/1996 og gegn reglugerð um strandveiðar nr. 460/2024.

I. Málsatvik

Fiskistofa veitti fiskiskipinu Muggur SH-505 (1827) strandveiðileyfi sem tók gildi þann 5. maí 2025. Skipið hefur farið í 31 strandveiðiferð á vertíðinni 2025: 5., 6., 12., 13., 14., 15., 19., 20., 21., 26., 27., 28. maí, 2., 5., 10., 11., 12., 16., 18., 19., 23., 24., 25., 26. júní, 1., 2., 3., 7., 10., 15. og 16. júlí 2025. Skipið er í eigu Muggur útgerð ehf., kt. 7105160140, samkvæmt skráningu í skipaskrá Samgöngustofu. Samkvæmt upplýsingum Fiskistofu er Víðir Haraldsson, kt. [...], útgerðaraðili skipsins. Samkvæmt fyrirtækjaskrá ríkisskattstjóra er eini eigandi Muggur útgerðar ehf. A, kt. [...]. Við eftirlit Fiskistofu kom í ljós að B, kt. [...], var einn lögskráður á skipið í fyrrgreindum strandveiðiferðum.

II. Lagagrundvöllur

Um strandveiðar er fjallað í 6. gr. a laga nr. 116/2006 um stjórn fiskveiða og reglugerð um strandveiðar nr. 460/2024, sem breytt var með reglugerð nr. 385/2025, sbr. 11. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Samkvæmt 11. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006 er ráðherra heimilt að setja nánari reglur um framkvæmd strandveiða, m.a. nánari skilyrði um eignarhald.

Í 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006 segir að eigandi fiskiskips skuli vera lögskráður á skipið. Í 3. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. reglugerðar nr. 460/2024 kemur eftirfarandi fram: „Um borð í hverri strandveiðiferð skal vera einn einstaklingur sem er lögskráður á skipið og á að lágmarki beint eða óbeint í gegnum lögaðila meira en 50% eignarhlut í skipinu. Eignarhald skips ræðst af skráningu í skipaskrá Samgöngustofu og eignarhald lögaðila miðast við skráningu raunverulegs eiganda hjá fyrirtækjaskrá ríkisskattstjóra.“

Strandveiðar eru auk þess m.a. bundnar eftirfarandi skilyrðum sem fram koma í 6. tölul. 5. gr. reglugerðar um strandveiðar: „Eigandi fiskiskips skal vera skráður eigandi skipsins í skipaskrá Samgöngustofu og lögskráður á skipið.“

Óheimilt er skipstjóra að halda úr höfn nema allir skipverjar hafi verið lögskráðir á skipið, skv. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 82/2022 um áhafnir skipa.

Brot gegn lögum nr. 116/2006 og reglugerð nr. 460/2024, geta varðað stjórnsýsluviðurlögum, þ.e. sviptingu leyfis til veiða í atvinnuskyni, eða eftir atvikum til strandveiða, skv. 1. og 2. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996 eða skriflegri áminningu, skv. 3. mgr. 15. gr. sömu laga, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006.

III. Niðurstaða og rökstuðningur

Fyrir liggur að eigandi Muggur útgerð ehf., var ekki lögskráður um borð í Mugg SH-505 (1827) í fyrrgreindum strandveiðiferðum skipsins á strandveiðivertíðinni 2025, sem felur í sér brot gegn 2. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. og 6. tölul. 5. gr. reglugerðar nr. 460/2024, 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Málsatvik byggja á hlutlægum gögnum úr opinberum skrá, sem eiganda skips og skipstjóra ber lagaskylda til að tryggja að séu réttar. Að mati Fiskistofu er málið því nægilega upplýst og atvik og staðreyndir málsins, sem þýðingu hafa að lögum, teljast sönnuð.

Fiskistofa skal veita áminningar og svipta skip leyfi til veiða í atvinnuskyni ef útgerð eða áhöfn skips eða aðrir þeir sem í þágu útgerðar starfa hafa brotið gegn ákvæðum laganna eða reglum settum samkvæmt þeim. Við fyrsta brot sem varðar sviptingu veiðileyfis skal leyfissvipting ekki standa skemur en eina viku og ekki lengur en tólf vikur, eftir eðli og umfangi brots. Við ítrekuð brot skal svipting ekki standa skemur en fjórar vikur og ekki lengur en eitt ár, sbr. 1. og 2. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006 og 6. gr. reglugerðar nr. 460/2024. Við fyrsta minniháttar brot skal Fiskistofa veita hlutaðeigandi útgerð skriflega áminningu, skv. 3. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996. Við mat á því hvort um minniháttar brot sé að ræða er m.a. litið til þess hvort ætla megi að brot hafi í för með sér umtalsverðan ávinning fyrir hlutaðeigandi útgerð og/eða tengda aðila, hversu mikilvægum hagsmunum brot ógnar og hvort það hefur verið framið af ásetningi eða gáleysi.

Við mat á því hvaða hagsmunum brotin ógna er litið til markmiða laga um stjórn fiskveiða og einnig ákvæðis 6. gr. a laga um strandveiðar. Vorið 2009 var opnað fyrir strandveiðar með bráðabirgðaákvæði og ári seinna var heimild til strandveiða lögfest. Þá var kveðið á um að útgerð í eigu sama aðila, einstaklings eða lögaðila, væri einungis heimilt að fá leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Í athugasemdum með frumvarpi því er breytti lögum um stjórn

fiskveiða, lög nr. 32/2010, er tilgreint að sjónarmiðin að baki þessari takmörkun séu að sem flestum væri gert mögulegt að stunda frjálssar veiðar með ströndinni á sjálfbæran hátt. Með breytingarlögum nr. 70/2011 var ákvæðið takmarkað enn frekari þannig að útgerð, *eigandi*, einstaklingur eða lögaðili, væri einungis heimilt að fá leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Þar að auki var gerð krafa um að eigandi fiskiskips skyldi vera lögskráður á skipið. Framangreindar takmarkanir hafa það að markmiði að tryggja rétt einstaklinga til að stunda veiðarnar. Við lestur ákvæða er lúta að leyfisveitingu, eignarhaldi og þeirri kröfu að eigandi skuli lögskráður um borð, er ljóst að ætlast er til þess að eigandi skips stundi sjálfur strandveiðar. Strandveiðum er því ekki ætlað að hagnýtast eigendum skipa með því að láta aðra stunda veiðarnar. Fjárhagslegur ávinningur felst í því að strandveiðar veita aðgang að fiskveiðiauðlindinni án þess að afli skips sem fær slíkt leyfi teljist til aflamarks eða krókaaflamarks skips. Þá er gerð krafa til þeirra sem stunda strandveiðar að þekkja þær reglur sem gilda um veiðarnar á hverjum tíma og sjá til þess að framkvæmd veiðanna brjóti ekki í bága við þær.

Samkvæmt opinberum skráningum var eigandi fiskiskipsins Muggur SH-505 (1827) ekki lögskráður um borð í 31 strandveiðiferð skipsins sem farnar voru á strandveiðivertíðinni 2025. Veiðar skipsins fara gegn þeim markmiðum sem strandveiðum er ætlað að tryggja. Í ljósi þess og að um er að ræða allar veiðiferðir skipsins á vertíðinni 2025 teljast brotin meiriháttar í skilningi laga um stjórn fiskveiða. Að þessu virtu og með hliðsjón af meðalhófsreglu stjórnsýsluréttarins þykja hæfileg viðurlög vera svipting leyfis til strandveiða í þrjár vikur. Engin fyrri brot hafa ítrekunaráhrif við ákvörðun viðurlaga í máli þessu.

Fiskistofa sviptir hér með fiskiskipið Muggur SH-505, skipaskrárnúmer 1827, leyfi til strandveiða í þrjár vikur (21 dag) frá og með gildistöku næsta strandveiðileyfis bundið við skipið, skv. 1. mgr. 15. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006, vegna brota gegn 3. og 4. málsl. 4. mgr. 3. gr. og 6. tölul. 5. gr. reglugerðar nr. 460/2024, sbr. 3. málsl. 3. mgr. 6. gr. a laga nr. 116/2006. Ákvörðunin hefur ítrekunaráhrif í tvö ár samkvæmt 19. gr. laga nr. 57/1996, sbr. 24. gr. laga nr. 116/2006.

Kæruheimild

Ákvörðun þessa má kæra til atvinnuvegaráðuneytisins, Borgartúni 26, 4. hæð, 105. Reykjavík, innan eins mánaðar frá því að hún barst málsaðila, skv. 24. gr. laga nr. 116/2006 og 18. gr. laga nr. 57/1996. Skal það gert skriflega eða með tölvupósti á netfangið atrn@atrn.is. Kæra frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunarinnar.

FISKISTOFA

TRAUST - FRAMSGÆKNI - VIRÐING

sími 569 7900 • fax 569 7990

fiskistofa@fiskistofa.is

fiskistofa.is